

4

Židovský fotbalový svaz

Kavucuh mešachakej kadar regel jehudis be Českoslovakia
Judische Fussball Verein in der ČSR
Zsidó Labdarugó Szovetség a Csehszlovák Kostarsaságban

Stejně tak jako tomu bylo u většinové české a menšinové německé populace v rámci Čech, Moravy a Slezska, Horních Uher nevyjímaje, tak i u obyvatelstva, které vyznávalo víru krále Davida, byl, pokud se týká sportovní činnosti pěstované v Rakousko-uherské monarchii, jednoznačně na prvním místě fotbal. Ten se však před prvním světovým válečným konfliktem pěstoval víceméně neorganizovaně, resp. v rámci jednotlivých židovských tělovýchovných organizací (jako byly např. Makkabi, Jüdische Turn Verein apod.) nebo jej pěstovali vyznavači židovské víry v klubech českých, moravských, slezských, potažmo v maďarských. Židé, kteří se sami až do konce 19. století neidentifikovali jako samostatná národnost, získali po skončení první světové války, po vzniku Československa, status národnostní menšiny s právem na autonomní vývoj ve všech oblastech společenského života. Sport jako součást společenského žití této málopočetné menšiny, byl determinován nejen vývojovými změnami v této oblasti v celé diaspoře, ale i podmínkami v konkrétních zemích kde Židé žili. Ne tedy náhodou byl právě fotbal u této komunity nejrozšířenějším sportovním odvětvím, které jednoznačně dominovalo v celé naší zemi. Do historie fotbalu v Československu však židovské fotbalové hnutí a kluby samotné, ze všeobecně známých důvodů promluvily pouze v období mezi světovými válkami. Po skončení první světové války se výrazně změnila mapa Evropy, na našem území se České země, Morava a Slezsko, spolu se Slovenskem a Podkarpatskou Rusí spojily a vytvořily nový mnohonárodnostní stát, Československou republiku. Dne 12. října 1919, tedy skoro po roce od vyhlášení nového státu, vznikl Szlovenszkól Labdarúgók Szövetsége (SzLSz), čili Slovenský fotbalový svaz s maďarským názvem. Ke slovenskému názvu se hlásilo, byť bylo již po zrušení nadvlády Rakousko-uherské monarchie, minimální množství sportovních klubů. Tento svaz spoluzakládaly i židovské kluby Poszonyi Makkabea Sport Club (ŠK Makabea Bratislava), Kassai Hakoah Sport Egyesület (Sportovní spolek Hakoah Košice) a Rózsahelyi Makkabea Sport Egyesület (Sportovní spolek Makabi Ružomberok). Svaz začal pořádat soutěž, která se však nedohrála, protože tomuto svazu na přímý podnět ČSFS nebyly schváleny tehdejšími úřady stanovy. K zamyšlení je fakt, že přestože tento svaz neměl schváleny stanovy, což bylo základní podmínkou podle Shromažďovacího zákona pro vydání úředního povolení a následně zahájení vlastní (legální) činnosti spolku, tak tento již organizoval veřejně sportovní soutěž.

Aby se vyhnuli vzájemným národnostním třenicím a problémům, nepřijali představitelé sportu zásadní teritoriální členění, ale uplatnili princip národnostního rozdělení. Takto byly jednotlivé národnostní skupiny nuceny vytvořit si své svazy a soutěžní struktury. Nejstarší z nich, Český fotbalový svaz, založený již v roce 1901 se pouze přejmenoval na Československý fotbalový svaz (21. února 1921), německá menšina si založila svaz vlastní (vlastně odtržením se od říšského Deutscher Fussball Bund) Deutscher Fussball Verband für Böhmen und Mahren (9. února 1919), 11. září 1921 byl založen Magyar Labdarúg Szövetsége a 16. února 1922 Związek Polskich klubow Sportowych Czechoslowacji, který v sobě ustanovil i fotbalovou sekci.